

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MVCRX03X4CXO
prvotní identifikátor

MINISTERSTVO VNITRA
odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
Praha 7
170 34

Praha 18. dubna 2018
Č. j. MV- 43145-1/OBP-2018
Počet listů: 5
Přílohy: 1/pdf

Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
Na vědomí: **kancelář policejního prezidenta**
ředitelství služby pořádkové policie

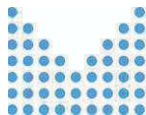
Klimakemp 2017- zaslání rozsudku a metodické doporučení k některým postupům policie

Odbor bezpečnostní politiky (OBP) zastupuje Ministerstvo vnitra v některých řízeních o zásahových žalobách na postupy policie při hromadných akcích. Předmětem několika žalob jsou i postupy policie při akci Klimakemp, která se uskutečnila v červnu 2017 na území KŘP Ústeckého kraje.

V příloze zasíláme rozsudek Městského soudu v Praze (sp. zn. 11 A 163/2017), kterým byla zamítnuta žaloba na nezákonný zásah policie vůči jednomu z účastníků Klimakempu, panu [REDACTED]. Zatím nemáme informace o tom, zda žalobce podal kasační stížnost.

Na základě uvedeného rozsudku, ale i s ohledem na některé postupy policie, které jsou předmětem dalších žalob, považuje OBP za důležité, zmínit několik doporučení a zásad, které by měly být brány v potaz při realizaci policejních úkonů nejen na hromadných akcích tohoto druhu, ale též například při sportovních akcích (například při přesunech a doprovodech fotbalových fanoušků).

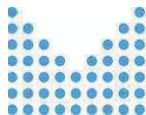
OBP by zároveň uvítal, pokud by se tato doporučení mohla uvést (mimo jiné) v instruktážích pro policisty, kteří budou působit v rámci bezpečnostního opatření souvisejícího s akcí Klimakemp 2018. Na základě loňské zkušenosti lze předpokládat, že účastníci Klimakempu 2018 budou jednání policistů zaznamenávat v ještě vyšší míře a bude zde opět snaha poukazovat na možné nezákonné policejní

postupy. V případě jakýchkoli nejasností s praktickou aplikací uvedených doporučení, je OBP připraven poskytnout dotčeným útvarům plnou součinnost.

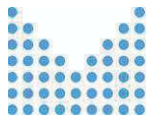
OBP tedy k postupům policie uvádí následující:

- realizuje-li policista jakýkoli úkon vůči osobě, musí své oprávnění opírat o jasné a konkrétní důvody, se kterými musí být také schopen přiměřeně seznámit osoby úkonem bezprostředně dotčené.
- rozhodně nelze považovat za dostačující takový postup, kdy policista pouze obecně odkazuje na zákon o policii s tím, že na základě tohoto zákona aplikuje uvedené oprávnění.
- vždy je nutné odkázat na to ustanovení zákona (není vyžadována přesná citace, ale je nutné sdělit obsah daného ustanovení tak, aby byla zachována právní jistota dotčených osob), na základě kterého policista v danou chvíli úkon provádí, zároveň by měly být specifikovány konkrétní skutkové okolnosti, které policistu k takovému postupu vedou.
- nejčastěji se v rámci hromadných akcí bude jednat o oprávnění policie dle § 43 zákona o policii, o důvody zajištění dle § 26 odst. 1 zákona o policii nebo o oprávnění požadovat prokázání totožnosti dle § 63 odst. 2 zákona o policii.
- důvodem k paušální kontrole totožnosti rozhodně není samotné konání hromadné akce či účast na ní, stejně jako nelze bez dalšího odkazovat pouze na to, že policie provádí na daném území bezpečnostní opatření (blíže viz bod 38 zasílaného rozsudku).
- chybné je nedůvodné (nad)užívání oprávnění k prokázání totožnosti dle § 63 odst. 2 písm. e) zákona o policii. „Pátrání po hledaných osobách“ bývá někdy policií aplikováno do jisté míry rutinně a v situacích, kdy tomu skutkový stav zcela zjevně neodpovídá. Odůvodnění takového postupu jsou pak před soudy neudržitelná a postup policie může být hodnocen jako nezákonný.
 - § 63 odst. 2 zákona o policii vymezuje jednotlivé podmínky prokázání totožnosti právě s ohledem na povinnost naplnění konkrétních skutkových důvodů,
 - obecnější charakter má oprávnění dle § 63 odst. 2 písm. l) zákona o policii, které upravuje prokazování totožnosti při plnění jiného úkolu policie. Tedy úkolu, který není uveden v předchozích ustanoveních

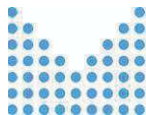

§ 63 odst. 2 zákona o policii. Jiným úkolem se tak rozumí především zajištění činnosti a plnění úkolů policie ve smyslu § 2 zákona o policii,

- podmínkou využití oprávnění dle § 63 odst. 2 písm. l) zákona o policii je nezbytnost takového postupu k ochraně bezpečnosti osob a majetku, k ochraně veřejného pořádku, anebo k předcházení trestné činnosti,
- nezbytností fakticky rozumíme to, že existuje odůvodněná nutnost zjistit totožnost dané osoby v situacích, které neodpovídají podmínkám upraveným v § 63 odst. 2 písm. a) až k) zákona o policii.
 - při hromadných akcích se může důvodnost využití tohoto oprávnění odvíjet mimo jiné od účelu a povahy takové akce (míry rizikovosti, minulých zkušeností), jejího dosavadního průběhu a konkrétního jednání účastníků.
 - v případě akce Klimakemp může být nutnost dána například pohybem osob v blízkosti prostoru těžby, důlních zařízení, vstupů do elektráren apod., obzvláště za situace, kdy lze z jednání či materiální výbavy osob usuzovat, že by mohlo dojít k narušení veřejného pořádku (nepovolený vstup do prostoru, blokáda či poškození zařízení apod.). Jiným důvodem k prokázání totožnosti v takovém případě nebude „realizace bezpečnostního opatření Klimakemp“, ale „plnění úkolů policie při ochraně veřejného pořádku/ při ochraně majetku“, a to právě na základě výše příkladmo vymezených skutkových důvodů.
 - u sportovních akcí může nutnost provést prokázání totožnosti nastat například při přesunech fanoušků na stadion, kdy je třeba v jejich držení identifikována pyrotechnika a existuje podezření, že by mohlo dojít k jejímu použití v rozporu s právními předpisy, nebo za situace, kdy v důsledku jednání fanoušků hrozí konflikt s jinou skupinou osob, případně, pokud může jednáním fanoušků dojít k ohrožení majetku (např. vlakové soupravy, vozů MHD apod.). I v těchto případech bude oprávněným jiným důvodem „plnění úkolů policie při ochraně veřejného pořádku/ při zajištění

- bezpečnosti osob/ při ochraně majetku“, opět na základě zde uvedených skutkových důvodů.
- nezbytnost provést prokázání totožnosti u sportovních akcí může nastat také v případě, kdy je ze strany policie prověřována skutečnost, zda návštěvník sportovní akce nemá udělen trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce dle § 76 trestního zákoníku. Jiným důvodem zde bude zejména „plnění úkolů policie při předcházení trestné činnosti“.
 - jiný důvod k prokázání totožnosti bude naplněn také v případě nutnosti prověřit podezřelé jednání osoby, kdy například neadekvátně reaguje na přítomnost policie, zejména pokud se snaží kontrole ze strany policie zjevně vyhnout (odejít z místa, schovat se apod.), nebo pokud je podezřelé jednání osoby oznámeno prostřednictvím tísňové linky a samotné jednání osoby nenaplnuje důvody dle § 63 odst. 2 písm. a) až k) zákona o policii. Také v tomto případě půjde o „plnění úkolů policie při ochraně bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo při předcházení trestné činnosti“.
 - opět platí, že uvedené právní i skutkové důvody musí být policista při provádění úkonu schopen v přiměřené konkrétnosti specifikovat (popsat).
- je-li i přes výše uvedené důvodem k prokázání totožnosti § 63 odst. 2 písm. e) zákona o policii, je potřeba postupovat plně v souladu s ustálenou judikaturou, která se touto problematikou zabývá.
- Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2As 35/2014 - 109 vyložil, že podmínkou pro aplikaci tohoto oprávnění je formální vyhlášení pátrání po (hledané či pátrané) osobě, jež je provedeno uvedením individualizovaných informací o ní do informačního systému,
 - tedy platí, že zákonný důvod je naplněn pouze tehdy, pokud osoba odpovídá některé konkrétní hledané či pohřešované osobě,
 - bez splnění této podmínky nelze uvedený důvod pro prokázání totožnosti aplikovat, a to ani v případě plošně vymezených bezpečnostních akcí zaměřených na pátrání po osobách a věcech (blíže viz též bod 40 zasílaného rozsudku),

- policista nemá povinnost sdělit přesné údaje o hledané či pátrané osobě, ale měl by být schopen uvést alespoň obecně základní identifikační znaky, které podobnost odůvodňují (může se jednat o vzhled, oblečení, vozidlo, přivlastněnou či drženou věc...apod.).
- dochází-li k opakovanému prokázání totožnosti u stejné osoby či skupiny osob, bude vždy nutné vyhodnotit situaci z hlediska přiměřenosti zásahu dle § 11 zákona o policii.
 - pokud policie má potřebné údaje k osobám již jednou k dispozici a lze si je tudíž mezi jednotlivými útvary policie předávat a v dosavadním průběhu bezpečnostního opatření
 - a) nevznikl některý nový důvod pro zjištění totožnosti a současně
 - b) policie má možnost zjistit totožnost osoby pomocí původně zjištěných údajů,odpadá zde znak nezbytnosti dle § 11 písm. c) zákona o policii.
 - rozhodně nelze odůvodňovat opakované prokázání totožnosti tím, že nyní provádí uvedený úkon jiná složka policie.

Mgr. David Chovanec
ředitel odboru